

# Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych II - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                  |
|---------------------|--------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych II |
| Kod przedmiotu      | 05.6-WP-PSSM-MKGZ2                               |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a>         |
| Kierunek            | Pedagogika specjalna                             |
| Profil              | ogólnoakademicki                                 |
| Rodzaj studiów      | jednolite magisterskie                           |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2020/2021                         |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                  |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 5                                                                |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 3                                                                |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                      |
| Język nauczania                 | polski                                                           |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Tomasz Fetzki</li></ul> |

| Formy zajęć    |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|----------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć    | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Konwersatorium | 30                                      | 2                                      | 30                                         | 2                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

- Zapoznanie studentów z problematyką kształcenia w grupach zróżnicowanych z udziałem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych: istota nauczania otwartego, projektowanie przestrzeni klasy szkolnej, style poznawcze i strategie uczenia się oraz nauczania, modele nauczania indywidualizującego, uniwersalne projektowania zajęć, nowe technologie w nauczaniu (technologie wspomagające i asystujące), metody nauczania i ich adaptacje do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, formy organizacyjne pracy na lekcji z udziałem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Znaczenie współpracy nauczycieli i specjalistów dla organizacji procesu edukacji, kontrola postępów i ocenianie (w tym wspierające uczenie się).
- Kształtowanie umiejętności projektowania zajęć w grupach zróżnicowanych z udziałem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, dobierania i adaptowania środków dydaktycznych (zwłaszcza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną), dostosowywania treści i formy sprawdzianów do specyfiki procesów poznawczych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, motywowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do uczenia się, stosowanie oceniania wspierającego uczenie się.
- Uwrażliwienie na potrzebę przyjmowania odpowiedzialności za podejmowane decyzje w procesie edukacji włączającej.

## Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza na temat edukacji włączającej, uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zwłaszcza uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych).

## Zakres tematyczny

Konwersatorium:

- Style poznawcze i strategie uczenia się oraz nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
- Uniwersalne projektowanie zajęć z udziałem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
- Dostosowywanie przestrzeni klasy szkolnej, dobór nowoczesnych technologii (wspomagających i asystujących, dobór i adaptacja środków dydaktycznych do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
- Adaptowanie metod nauczania do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
- Formy organizacyjne pracy na lekcji z udziałem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
- Kontrolowanie postępów i ocenianie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
- Sposoby motywowania do nauki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz

znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.

8. Konstruowanie konspektu lekcji w grupie zróżnicowanej z udziałem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, specyficznymi trudnościami w uczeniu się, doznających niepowodzeń edukacyjnych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.

## Metody kształcenia

Praca z książką, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, pokaz, dyskusja, metody aktywizujące, projekt.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Symbole efektów                                                         | Metody weryfikacji                                                                         | Forma zajęć                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| D.3.W8. Student zna i rozumie sposoby i zasady kontroli postępów i oceniania w klasach włączających; znaczenie i sposoby udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających; ocenianie wspierające uczenie się.                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.K1. Student jest gotów do podjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_K-07</li></ul>                 | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.W5. Student zna i rozumie metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania i ich adaptację do zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów, metody aktywizujące, metodę projektów, pracę badawczą dziecka i ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania. | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>projekt</li></ul>                                    | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.W6. Student zna i rozumie formy organizacyjne pracy na lekcji (pracę zbiorową, grupową, indywidualną, tutoring uczniowski w klasach włączających); modele nauczania w małych grupach w klasach włączających.                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.U3. Student potrafi motywować dziecko i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; rozwijać jego ciekawość, aktywność i samodzielność, wspierać motywację do uczenia się.                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_U-07</li></ul>                 | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.W2. Student zna i rozumie metodykę wdrażania nauczania otwartego; modele nauczania indywidualizującego.                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>dyskusja</li></ul>                                   | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.W.1. Student zna i rozumie istotę i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej; specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej, zasady projektowania przestrzeni klasy szkolnej; style poznawcze i strategie uczenia się oraz style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej.                | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li></ul>                  | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.U2. Student potrafi dobierać i adaptować środki dydaktyczne do potrzeb dziecka i ucznia; opracowywać materiały dydaktyczne zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć; dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.           | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_U-07</li></ul>                 | <ul style="list-style-type: none"><li>przygotowanie projektu</li></ul>                     | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.U4. Student potrafi stosować ocenianie wspierające uczenie się.                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_U-07</li></ul>                 | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.W7. Student zna i rozumie modele współpracy nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych.                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.W3. Student zna i rozumie pojęcie i zasady uniwersalnego projektowania zajęć.                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.U1. Student potrafi projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów.                                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_U-07</li></ul>                 | <ul style="list-style-type: none"><li>przygotowanie projektu</li></ul>                     | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| D.3.W4. Student zna i rozumie rolę nowych technologii w dostosowaniu nauczania do potrzeb dzieci i uczniów.                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>PS_W-11</li><li>PS_W-12</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>dyskusja</li></ul>                                   | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |

## Warunki zaliczenia

Ocena z konwersatorium:

Średnia ocen z: 1) Opracowania projektu. Kryteria oceny projektu od 2 do 5 za: a) poprawność merytoryczną, b) poprawność metodyczną, c) staranność techniczną (redakcyjną), c) atrakcyjność prezentacji projektu; 2) Kolokwium z treści konwersatorium. Kryteria ocen: niedostateczny (0-50%); dostateczny (51-60%), dostateczny plus (61-70%); dobry (71-80%); dobry plus (81-90%); bardzo dobry (91-100%).

Ocena z przedmiotu:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie konwersatorium. Oceną końcową jest ocena z konwersatorium.

## Literatura podstawowa

1. Deutsch Smith D., *Pedagogika specjalna. Podręcznik akademicki. T. 1 i 2*, Warszawa 2008.
2. *Dydaktyka specjalna. Od systematyki do projektowania dydaktyk specjalistycznych*, red. J. Głodkowska, Warszawa 2017.
3. *Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji*, red. J. Głodkowska, Warszawa 2017.
4. *Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w systemie edukacji*, red. M. Buchnat, B. Tylewska-Nowak, Warszawa 2012.
5. Hudson D., *Specyficzne trudności w uczeniu się*, Gdańsk 2019.
6. James R. K., Gilliland B. E., *Strategie interwencji kryzysowej*, Warszawa 2008.
7. Mitchell D., *Sprawdzone metody w edukacji specjalnej i włączającej. Strategie nauczania poparte badaniami*, Gdańsk 2016.
8. Olechowska A., *Specjalne potrzeby edukacyjne*, Warszawa 2016.
9. Plichta P., Jagoszewska I., Gładyszewska-Cylulko J., Szczupał B., Drzazga A., Cytowska B., *Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami. Charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie*, Kraków 2017.
10. Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., *Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnik dla nauczyciela*, Warszawa 2014.
11. Wdówik P., *Uniwersalne projektowanie zajęć dydaktycznych*, Warszawa 2010.

## Literatura uzupełniająca

1. Barabach T., *Praca korekcyjna z dziećmi o specyficznych potrzebach edukacyjnych*, „Nauczanie Początkowe”, 2003/2004, nr 3, s.88-92.
2. Bogdanowicz M., *Specyficzne trudności w uczeniu się czytania i pisanie – dysleksja, dysortografia, dysgrafia*, [w:] red. W: M Pecyna, *Dysleksja rozwojowa – fakt i tajemnica*, Opole 2011.
3. Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna – od tradycji do współczesności*, Kraków 2015.
4. Lovaas I.O., *Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo*, Warszawa 1993.
5. Łoskot M., *Model pracy z uczniem znajdującym się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej*, "Głos Pedagogiczny" 2011, nr 31.
6. Naprawa R., Tanajewska A., Mach C., Szczepańska K., *Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów. Realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych. I etap edukacyjny*, Gdańsk 2017.
7. *Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli. Cz. 1, 2*, Warszawa 2010.
8. *Razem czy osobno? Współczesne mity, klisze i szablony edukacyjne*, red. B. Muchacka, M. Głazewski, B. Pawlak, A. Litawa, Kraków 2017.
9. Sipowicz K., Pietras T., *Wprowadzenie do pedagogiki inkluzyjnej (włączającej)*, Wrocław 2017.
10. Szczygieł B., *Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym : konstruowanie programu zajęć, organizowanie klasy integracyjnej, konspekty zajęć*, Kraków 2001.
11. Szumski G., *Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych. Sens i granice zmiany edukacyjnej*, Warszawa 2006.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Jarosław Bąbka, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 16-04-2020 17:29)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ